Sept. 1975

29

Fréttabréf

Kjararannsóknarnefndar

Kjararannsóknarnefnd
Skólavörðustíg 12
Símar 21775 og 21776

F R É T T A B R É F

29

Kjararannsóknarnefnd er þannig skipuð í september 1975:

Eðvarð Sigurðsson
Guðmundur H. Garðarsson
Haukur Björnsson
Júlíus K. Valdimarsson
Ólafur Jónsson
Snorri Jónsson (formaður)

Efnisyfirlit: Bls.

Tímakaup og vinnutími í Reykjavík á 2. ársfjórðungi 1975.	3
Tímakaup - Kaupmáttur.	10
Skráð atvinnuleysi.	22
Álögur á kauptaxta Iðju, hafnarverkamanna og prentara.	24

Tímakaup og vinnutími verkafólks og iðnaðarmanna í Reykjavík á 2. ársfjórðungi 1975.

Á tímabilinu 2. ársfjórðungur 1974 til 2. ársfjórðungs 1975 hækkaði taxtakaup verkamanna fjórum sinnum, 1. október samkvæmt lögum um 9,4% (3500 kr. á mán.), 1. desember um 2,7% (3% grunnkaupshækkun), 1. mars 1975 um 11,7% (4900 kr. á mán.) samkvæmt bráðabirgðasamkomulagi ASÍ og atvinnurekenda og 13. júní 1975 um 11,3% (5300 kr. á mán.) samkvæmt samningum sömu aðila. Samanvegið hefur taxtakaup verkamanna hækkað um 27,9% frá 2. ársfjórðungi 1974 til 2. ársfjórðungs 1975. Á sama tíma hækkar greitt tímakaup verkamanna í dagvinnu úr kr. 265,90 í kr. 342,33 eða um 28,7%. Meðaltímakaup hefur hækkað heldur minna eða um 23,2% og sést af því, að yfirvinna var minni á 2. ársfjórðungi 1975 heldur en á 2. ársfjórðungi 1974.

Töflur 1.1 til 1.3 sýna hlutfallslega skiptingu vinnutíma verkafólks og iðnaðarmanna á 2. ársfjórðungi 1966 - 1975. Af þeim sést að hlutur dagvinnu hefur aukist mjög og hefur aldrei verið meiri hjá verkafólki, en er svipaður nú og árið 1972 hjá iðnaðarmönnum og er þá miðað við sama ársfjórðung öll árin.

Tafla 1.1 Hlutfallsleg skipting vinnutíma verkamanna á 2. ársfjórðungi 1966 - 1975.

	Dvt.	Evt.	Nvt.
	%	%	%
2. ársfj. 1966	70,4	13,3	16,3
2. " 1967	74,0	13,4	12,6
2. " 1968	73,4	11,5	15,1
2. " 1969	75,1	11,1	13,8
2. " 1970	73,1	11,2	15,7
2. " 1971	72,5	12,5	15,0
2. " 1972	71,7	12,7	15,6
2. " 1973	69,5	12,6	17,9
2. " 1974	68,4	13,1	18,5
2. " 1975	75,5	12,3	12,2

Athygli skal vakin á því, að við samanburð á tölum 1972 og síðar við tölur fyrir árið 1972 verður að taka tillit til dagvinnutímastyttingarinnar í ársbyrjun 1972. Þannig þarf ekki að vera um lengingu heildarvinnutímans að ræða 1972 miðað við 1971, þótt dagvinnuhlutfallið minnki 1972 í samanburði við 1971, þar sem 1972 er 40 stunda dagvinnuvika í stað 44 1971.

Tafla 1.2 Hlutfallsleg skipting vinnutíma verkakvenna á 2. ársfjórðungi 1966 - 1975.

	Dvt.	Evt.	Nvt.
	%	%	%
2. ársfj. 1966	93,3	3,6	3,1
2. " 1967	93,3	4,8	1,9
2. " 1968	92,8	4,9	2,3
2. " 1969	90,4	5,9	3,7
2. " 1970	92,4	3,9	3,7
2. " 1971	91,4	4,2	4,4
2. " 1972	91,4	4,6	4,0
2. " 1973	91,1	4,8	4,1
2. " 1974	93,4	3,9	2,7
2. " 1975	94,1	3,2	2,7

Tafla 1.3 Hlutfallsleg skipting vinnutíma iðnaðarmanna á 2. ársfjórðungi 1966 - 1975.

	Dvt.	Evt.	Nvt.
	%	%	%
2. ársfj. 1966	77,8	10,8	11,4
2. " 1967	79,1	11,0	9,9
2. " 1968	81,2	9,6	9,2
2. " 1969	82,1	8,9	9,0
2. " 1970	81,2	9,3	9,5
2. " 1971	80,9	9,8	9,3
2. " 1972	77,1	11,4	11,5
2. " 1973	74,3	12,3	13,4
2. " 1974	71,0	12,2	16,8
2. " 1975	76,6	10,5	12,9

Línurit 1.1 — Hlutfallsleg skipting vinnutíma verkafólks og iðnaðarmanna 1966 - 1975.

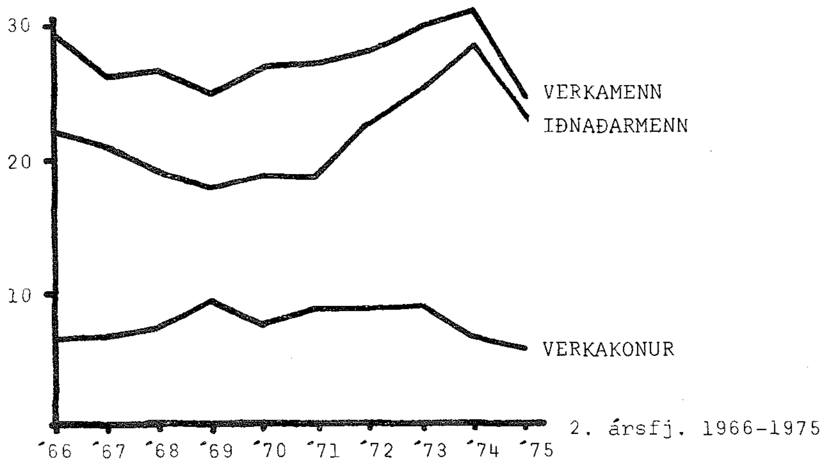

Á línuriti 1.1 er sýnt á myndrænan hátt hvernig þróunin í skiptingu vinnutímans milli dagvinnu og yfirvinnu hefur verið. Lóðrétti ás myndarinnar sýnir hlutfall yfirvinnu af heildarvinnutímanum en lárétti ásinn 1. ársfj. á tímabilinu 1966-1975.

Tafla 1.4 — Ársfjórðungsmeðaltöl fyrir vikulegan fjölda vinnustunda verkafólks og iðnaðarmanna 1974 - 1975.

	Verkamenn	Verkakonur	Iðnaðarmenn	Verkaf.og iðnaðarm.
Vog	48,7	17,2	34,1	100
1. ársfj. 1974	54,3	43,0	51,8	51,5
2. " 1974	56,3	43,5	53,3	53,1
3. " 1974	53,8	43,7	52,8	51,7
4. " 1974	53,7	44,1	52,4	51,6
Ársmeðaltal	54,5	43,5	52,6	52,0
1. ársfj. 1975	50,7	42,3	49,8	48,9
2. " 1975	51,8	42,6	51,4	50,1

Á töflu 1.4 er sýndur vikulegur greiddur heildarvinnutími verkafólks og iðnaðarmanna mældur í klukkustundum. Greinilegt er, að um verulega styttingu vinnutímans er að ræða á 2. ársfj. 1975 miðað við árið 1974, en lengingu ef miðað er við 1. ársfj. 1975. Þannig er vinnutími verkafólks og iðnaðarmanna á 2. ársfj. 197[illegible] 3 klst. styttri en á sama tíma 1974, 1,9 klst. styttri en ársmeðaltalið 1974 en 1,2 klst. lengri en á síðasta ársfjórðungi.

Tafla 2.1 — Tímakaupstafla - 2. ársfj. 1975.

Verkamenn

	Heildar-vinnust. þús.	Vog	Tímak. í dagv. kr.	Helgid. álag kr.	Eftirv. álag kr.	Næturv. álag kr.	Meðal-tímak. kr.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Alm. verkamannav.							
Fiskvinna	3	6	304,96	11,94	22,78	22,14	361,82
Hafnarvinna	107	19	320,81	13,31	16,13	37,34	387,59
Pakkhúsvinna	22	7	329,55	17,32	16,01	15,02	377,90
Lyftaravinna	42	2	332,77	14,22	16,99	33,58	397,56
Byggingarvinna	14	25	370,91	18,20	24,59	23,90	437,60
Afgreiðslustörf	7	11	372,96	19,27	19,27	25,83	437,33
Bæjarvinna	155	11	311,03	12,26	20,21	21,26	364,76
Verksmiðjuvinna	63	10	317,85	13,88	14,94	34,07	380,74
Slippvinna	33	2	345,69	14,49	24,31	29,23	413,72
Ýmis alm. vinna	58	7	320,37	13,64	19,45	46,13	399,59
Vegið melaltal	504	100	338,07	15,39	19,72	28,52	401,70
Aðstoð v/fagvinnu							
Málmsmíðar	19	35	370,73	17,04	19,70	28,42	435,89
Trésmíðar	8	38	368,55	21,21	12,24	7,70	409,70
Bifr.sm. og viðg.	16	27	344,87	15,61	22,85	27,53	410,86
Vegið meðaltal	43	100	362,92	18,24	17,72	20,31	419,19
Vélstjórn							
Bílstjórar	101	80	339,93	15,24	15,88	53,60	424,65
Ýtu-og kranastj.	39	20	356,66	14,96	25,77	42,26	439,65
Vegið meðaltal	140	100	343,28	15,18	17,86	51,33	427,65
Samanvegið							
Alm. verkamannav.	504	71	338,07	15,39	19,72	28,52	401,70
Aðstoð v/fagvinnu	43	14	362,92	18,24	17,72	20,31	419,19
Vélstjórn	140	15	343,28	15,18	17,86	51,33	427,65
	687	100	342,33	15,76	19,16	30,79	408,04

Tafla 2.2 — Vinnutímatafla - 2. ársfj. 1975.

Verkamenn

	Vog	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalt. vinnust.
	1.	2.	3.	4.	5.
Alm. verkamannav.					
Fiskvinna	6	40,0	4,8	1,6	46,4
Hafnarvinna	19	40,0	5,3	7,4	52,7
Pakkhúsvinna	7	40,0	5,1	2,5	47,6
Lyftaravinna	2	40,0	5,8	7,1	52,9
Byggingarvinna	25	40,0	7,6	4,8	52,4
Afgreiðslustörf	11	40,0	5,6	4,4	50,0
Bæjarvinna	11	40,0	7,5	4,5	52,0
Verksmiðjuvinna	10	40,0	4,8	5,5	50,3
Slippvinna	2	40,0	8,1	5,7	53,8
Ýmis alm. vinna	7	40,0	5,9	9,5	55,4
Vegið meðaltal	100	40,0	6,2	5,3	51,5
Aðstoð v/fagvinnu					
Málmsmíðar	35	40,0	6,0	4,0	50,0
Trésmíðar	38	40,0	3,5	1,2	44,7
Bifr. sm. og viðg.	27	40,0	7,1	5,8	52,9
Vegið meðaltal	100	40,0	5,3	3,4	48,7
Vélstjórn					
Bílstjórar	80	40,0	4,6	11,4	56,0
Ýtu- og kranastj.	20	40,0	8,4	9,3	57,7
Vegið meðaltal	100	40,0	5,4	10,9	56,3
Samanvegið					
Alm. verkamannav.	71	40,0	6,2	5,3	51,5
Aðstoð v/fagvinnu	14	40,0	5,3	3,4	48,7
Vélstjórn	15	40,0	5,4	10,9	56,3
	100	40,0	5,9	5,9	51,8

Tafla 2.3 — Tímakaupstafla - 2. ársfj. 1975.

Iðnaðarmenn

	Heildar-vinnust. þús.	Vog	Tímak. í dagv. kr.	Helgid. álag kr.	Eftirv. álag kr.	Næturv. álag kr.	Meðal-tímak. kr.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Tímavinna							
Skipasm. og viðg.	17	3	410,71	20,02	26,40	21,92	479,05
Málmsmíðar	73	25	432,55	19,41	24,75	57,64	534,35
Trésmíðar	44	10	430,19	20,11	26,37	18,90	495,57
Húsgagnagerð	17	16	442,24	23,21	27,33	16,22	509,00
Flugvirkjun *	12	2	652,62	33,02	15,40	69,60	770,64
Bifr.sm.og viðg.	22	17	474,89	23,44	21,04	42,65	562,02
Rafvirkjun	29	10	475,65	23,52	28,32	30,85	558,34
Brauð-og kökugerð	5	4	381,63	16,43	13,61	80,45	492,12
Prentun og bókag.	12	13	434,86	22,21	0,0	88,88	545,95
Vegið meðaltal	231	100	447,38	21,72	21,25	46,05	536,40

Tafla 2.4 — Vinnutímatafla - 2. ársfj. 1975.

Iðnaðarmenn

	Vog	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðal-vinnust.
	1.	2.	3.	4.	5.
Skipasm. og viðg.	3	40,0	7,3	3,5	50,8
Málmsmíðar	25	40,0	5,9	8,8	54,7
Trésmíðar	10	40,0	6,3	2,6	48,9
Húsgagnagerð	16	40,0	6,9	2,4	49,3
Flugvirkjun *	2	40,0	2,6	6,9	49,5
Bifr.sm.og viðg.	17	40,0	4,2	5,9	50,1
Rafvirkjun	10	40,0	6,1	3,8	49,9
Brauð-og kökugerð	4	40,0	3,7	15,9	59,6
Prentun og bókag.	13	40,0	-	10,7	50,7
Vegið meðaltal	100	40,0	4,9	6,5	51,4

* Áætlað.

Tafla 2.5 — Tímakaupstafla - 2. ársfj. 1975.

Verkakonur

	Heildar-vinnust. þús.	Vog	Tímak. í dagv. kr.	Helgid. álag kr.	Eftirv. álag kr.	Næturv. álag kr.	Meðal-tímak. kr.
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Fiskvinna	6	15	280,56	13,73	9,12	3,02	306,43
Afgreiðslustörf *	3	10	278,34	15,68	2,34	25,66	322,02
Verksmiðjuvinna	64	43	271,17	12,84	3,30	6,62	293,93
Bæjarvinna	13	1	283,06	11,41	3,33	4,95	302,75
Brauð-og kökugerð	9	2	280,15	16,62	5,46	9,32	311,55
Fatasaumur	21	19	279,65	17,95	1,29	0,44	299,33
Prentun og bókag.	2	6	333,28	20,53	0,00	16,87	370,68
Ýmis alm. vinna	8	4	308,92	17,54	3,11	25,70	355,27
Vegið meðaltal	126	100	280,44	14,94	3,53	8,23	307,14

Tafla 2.6 — Vinnutímatafla - 2. ársfj. 1975.

Verkakonur

	Vog	Dvt.	Evt.	Nvt.	Meðalt. vinnust.
	1.	2.	3.	4.	5.
Fiskvinna	15	40,0	2,8	1,5	44,3
Afgreiðslustörf *	10	40,0	0,8	4,8	45,6
Verksmiðjuvinna	43	40,0	1,0	0,6	41,6
Bæjarvinna	1	40,0	1,6	1,1	42,7
Brauð-og kökugerð	2	40,0	3,0	4,5	47,5
Fatasaumur	19	40,0	0,6	0,1	40,7
Prentun og bókag.	6	40,0	-	2,3	42,3
Ýmis alm. vinna	4	40,0	0,7	5,1	45,8
Vegið meðaltal	100	40,0	1,2	1,4	42,6

* Áætlað.

Tímakaup - Kaupmáttur.

Töflur 3.1, 3.2 og 3.3 sýna greitt tímakaup verkamanna, verkakvenna og iðnaðarmanna samkvæmt úrtaki Kjararannsóknarnefndar, allar tölur eru án orlofs.

Tafla 3.4 sýnir vísitölu framfærslukostnaðar og vísitölu vöru og þjónustu. Ársmeðaltal 1971 er sett = 100.

Töflur 3.5, 3.6 og 3.7 sýna kaupmátt greidds tímakaups verkamanna, verkakvenna og iðnaðarmanna miðað við vísitölu framfærslukostnaðar annars vegar og vísitölu vöru og þjónustu hins vegar.

Í samanburði á kaupmætti fyrir og eftir 1. ársfj. 1972 skal það undirstrikað, að hér er um að ræða kaupmátt tímakaups og verkar því vinnutímastyttingin til hækkunar sem ekki hefði verið ef miðað hefði verið við vikukaup.

Kauphækkun sú sem um var samið 26. mars og greiðast átti frá 1. mars er ekki inn í 1. ársfj. 1975, þar sem fyrirtækin greiddu þessa kauphækkun yfirleitt ekki fyrr en í apríl. Hins vegar er 2. ársfj. réttur þ. e. þar er aðeins það kaup sem unnið var fyrir í mánuðunum apríl, maí og júní. Af þessum ástæðum er kaupmáttur á 1. ársfj. vanmetinn 2,6 - 4,1 stig, sjá bls. 15, 16 og 17, en kaupm. á 2. ársfj. réttur.

Eins og töflur 3.5, 3.6 og 3.7 sýna, hafa orðið miklar sveiflur í kaupmætti á liðnum árum. Kaupmáttur reiknaður á árs grundvelli eykst verulega 1972 eða um 17,4%, ef við verkamenn er miðað, en verulegur hluti af þessari kaupmáttaraukningu eða um 10,5 er tilkominn vegna vinnutímastyttingarinnar 1/1 1972. 1973 helst kaupmátturinn svipaður og 1972 en hámarki nær kaupmátturinn á fyrri hluta ársins 1974 en síðan hefur stöðugt sigið á ógæfuhliðina. Kaupmáttur greidds tímakaups verkamanna hefur á 2. ársfj. 1975 rýrnað um 15,3% frá 2. ársfj. 1974 og um 12% frá ársmeðaltali 1974. Kjaraskerðingin verður enn tilfinnanlegri þegar yfirvinna er tekin inn í dæmið en þá rýrnar kaupmáttur verkamanna um 19% á tímabilinu 2. ársfj. 1974 - 2. ársfj. 1975, en um tæp 14% ef miðað er við ársmeðaltal 1974. Kaupmáttarskerðingin hjá verkakonum er svipuð og hjá verkamönnum, þó heldur minni, en nokkru meiri hjá iðnaðarmönnum. Sjá töflur og línurit.

TÍMAKAUP
VERKAMENN

TAFLA 3.1		Tímak. í dagv. kr.	Meðaltímakaup án hd. kr.	Meðaltímakaup m.hd. kr.	Hlutfallsleg breyting 1. %	Hlutfallsleg breyting 2. %	Hlutfallsleg breyting 3. %
		1.	2.	3.	4.	5.	6.
1963		32,50	38,75		-	-	-
1964		41,25	48,60		26,9	25,4	-
1965		49,00	57,87		18,8	19,1	-
1966		58,82	68,82	70,20	20,0	18,9	-
1967		62,40	72,07	73,82	6,1	4,7	5,2
1968		66,12	76,19	78,28	6,0	5,7	6,0
1969		76,83	86,37	88,92	16,2	13,4	13,6
1970		93,98	106,36	108,80	22,3	23,1	22,4
1971	1. ársfj.	*105,52*	*116,93*	*118,03*	-	-	-
	2. "	*105,33*	*122,69*	*130,92*	*- 0,2*	*4,9*	*10,9*
	3. "	*106,99*	*122,78*	*122,78*	*1,6*	*0,1*	*- 6,2*
	4. "	*110,64*	*124,43*	*126,07*	*3,4*	*1,3*	*2,7*
	Ársm.t.	107,12	121,71	124,45	14,0	14,4	14,4
1972	1. ársfj.	*125,58*	*142,54*	*145,26*	*13,5*	*14,6*	*15,2*
	2. "	*134,83*	*159,81*	*166,71*	*7,4*	*12,1*	*14,8*
	3. "	*145,73*	*165,99*	*165,99*	*8,1*	*3,9*	*- 0,4*
	4. "	*149,93*	*172,22*	*175,45*	*2,9*	*3,8*	*5,7*
	Ársm.t.	139,02	160,14	163,35	29,8	31,6	31,3
1973	1. ársfj.	*152,80*	*173,89*	*177,15*	*1,9*	*1,0*	*1,0*
	2. "	*168,36*	*200,62*	*209,36*	*10,2*	*15,4*	*18,2*
	3. "	*178,23*	*209,48*	*209,48*	*5,9*	*4,4*	*0,1*
	4. "	*192,19*	*227,25*	*232,70*	*7,8*	*8,5*	*11,1*
	Ársm.t.	172,90	202,81	207,17	24,4	26,6	26,8
1974	1. ársfj.	*229,85*	*264,80*	*267,05*	*19,6*	*16,5*	*14,8*
	2. "	*265,90*	*318,52*	*340,73*	*15,7*	*20,3*	*27,6*
	3. "	*269,77*	*313,69*	*313,69*	*1,5*	*- 1,5*	*- 7,9*
	4. "	*300,37*	*349,84*	*359,45*	*11,3*	*11,5*	*14,6*
	Ársm.t.	266,47	311,71	320,23	54,1	53,7	54,6
1975*	1. ársfj.	**308,85*	**348,58*	**362,37*	*2,8*	*- 0,4*	*0,8*
	2. "	*342,33*	*392,28*	*408,04*	*10,8*	*12,5*	*12,6*

* Samkomulag samningsaðila vinnumarkaðarins frá 26. mars 1975 um 4900 kr. kauphækkun á mánuði, sem greiðast átti í fyrsta skipti fyrir mars-mánuð er ekki inni í fyrsta ársfjórðungi þar sem fyrirtækin greiddu þessa kauphækkun yfirleitt ekki fyrr en í apríl. Sjá skýringar á bls. 10.

TÍMAKAUP
VERKAKONUR

TAFLA 3.2		Tímak. í dagv. kr.	Meðaltímakaup án hd. kr.	m.hd. kr.	Hlutfallsleg breyting 1. %	2. %	3. %
		1.	2.	3.	4.	5.	6.
1966		47,04	49,62	50,86	-	-	-
1967		52,20	54,31	55,88	11,0	9,5	9,9
1968		55,04	57,21	59,32	5,4	5,3	6,2
1969		63,94	66,55	69,06	16,2	16,3	16,4
1970		79,41	82,04	84,61	24,2	23,3	22,5
1971	1. ársfj.	86,05	88,47	89,54	-	-	-
	2. "	88,60	93,36	102,28	3,0	5,5	14,2
	3. "	95,69	98,96	98,96	8,0	6,0	- 3,2
	4. "	93,72	98,46	99,84	- 2,1	- 0,5	0,9
	Ársmeðalt.	91,02	94,81	97,66	14,6	15,6	15,4
1972	1. ársfj.	110,20	114,55	117,02	17,6	16,3	17,2
	2. "	119,15	125,20	131,94	8,1	9,3	12,8
	3. "	124,74	129,52	129,52	4,7	3,5	- 1,8
	4. "	124,86	132,06	135,29	0,1	2,0	4,5
	Ársmeðalt.	119,74	125,33	128,44	31,6	32,2	31,5
1973	1. ársfj.	127,25	133,37	136,15	1,9	1,0	0,6
	2. "	140,19	147,53	155,55	10,2	10,6	14,2
	3. "	150,89	157,94	157,94	7,6	7,1	1,5
	4. "	161,49	172,08	177,17	7,0	9,0	12,2
	Ársmeðalt.	144,95	152,73	156,70	21,1	21,9	22,0
1974	1. ársfj.	197,36	212,95	214,96	22,2	23,8	21,3
	2. "	215,63	226,02	247,38	9,3	6,1	15,1
	3. "	217,76	228,12	228,12	1,0	1,0	- 7,8
	4. "	238,55	255,49	263,55	9,5	12,0	15,5
	Ársmeðalt.	217,34	230,65	238,50	49,9	51,0	52,2
1975	1. ársfj.	*245,12	*253,99	*265,60	2,8	- 0,6	0,8
	2. "	280,44	292,20	307,14	14,4	15,0	15,6

* Sjá skýringar bls. 10.

TÍMAKAUP

IÐNAÐARMENN

TAFLA 3.3		Tímak. í dagv. kr.	Meðaltímakaup án hd. kr.	Meðaltímakaup m.hd. kr.	Hlutfallsleg breyting 1. %	Hlutfallsleg breyting 2. %	Hlutfallsleg breyting 3. %
		1.	2.	3.	4.	5.	6.
1963		42,50	46,70	48,00	-	-	-
1964		52,35	58,85	60,50	23,2	26,0	26,0
1965		62,60	72,40	74,42	19,6	23,0	23,0
1966		77,66	88,67	90,82	24,1	22,5	22,0
1967		81,38	92,24	94,63	4,8	4,0	4,2
1968		85,76	95,80	98,88	5,4	3,9	4,5
1969		96,53	106,24	109,85	12,6	10,9	11,1
1970		120,85	133,50	137,05	25,2	25,7	24,8
1971	1. ársfj.	135,89	150,71	152,33	-	-	-
	2. "	139,30	154,31	167,71	2,5	2,4	10,1
	3. "	146,77	165,00	165,00	5,4	6,9	- 1,6
	4. "	147,86	166,17	169,90	0,7	0,7	3,0
	Ársm.t.	142,46	159,05	163,74	17,9	19,1	19,5
1972	1. ársfj.	167,83	188,09	192,25	13,5	13,2	13,2
	2. "	178,96	204,92	215,94	6,6	8,9	12,3
	3. "	187,66	213,20	213,20	4,9	4,0	- 1,3
	4. "	192,27	219,71	224,31	2,5	3,1	5,2
	Ársm.t.	181,68	206,48	211,42	27,5	29,8	29,1
1973	1. ársfj.	195,95	222,51	227,38	1,9	1,3	1,4
	2. "	216,55	250,35	264,13	10,5	12,5	16,2
	3. "	234,61	271,02	271,02	8,3	8,3	2,6
	4. "	258,71	298,78	307,82	10,3	10,2	13,6
	Ársm.t.	226,45	260,67	267,59	24,6	26,2	26,6
1974	1. ársfj.	298,94	339,65	343,04	15,6	13,7	11,4
	2. "	374,54	444,82	480,60	25,3	31,0	40,1
	3. "	377,49	436,53	436,53	0,8	- 1,9	- 9,2
	4. "	398,93	460,08	474,26	5,7	5,4	8,6
	Ársm.t.	362,48	420,27	433,61	60,1	61,2	62,0
1975	1. ársfj.	*406,05	*454,92	*475,16	1,8	- 1,1	0,2
	2. "	447,38	514,68	536,40	10,2	13,1	12,9

Sjá skýringar bls. 10.

VÍSITÖLUR

1971 = 100

TAFLA 3.4		Framf. kostn.	Vörur og þjónusta	Hækkun % 1.	Hækkun % 2.
		1.		3.	4.
1963		40,5	38,0	-	-
1964		48,3	45,4	19,3	19,5
1965		51,7	48,7	7,0	7,3
1966		57,2	54,9	10,6	12,7
1967		59,2	56,8	3,5	3,5
1968		68,3	65,7	15,4	15,7
1969		83,1	81,5	21,7	24,0
1970		94,1	93,2	13,2	14,4
1971		100,0	100,0	6,3	7,3
1972	1. ársfj.	*103,5*	*107,3*	*2,5*	*5,8*
	2. "	*111,1*	*114,8*	*7,3*	*7,0*
	3. "	*113,3*	*117,1*	*2,0*	*2,0*
	4. "	*113,9*	*118,6*	*0,5*	*1,3*
	Ársm.t.	110,5	114,5	10,5	14,5
1973	1. ársfj.	*121,6*	*127,9*	*6,8*	*7,8*
	2. "	*131,3*	*140,0*	*8,0*	*9,5*
	3. "	*137,7*	*146,2*	*4,9*	*4,4*
	4. "	*148,9*	*156,7*	*8,1*	*7,2*
	Ársm.t.	134,9	142,7	22,1	24,6
1974	1. ársfj.	*164,6*	*174,4*	*10,5*	*11,3*
	2. "	*184,7*	*194,9*	*12,2*	*11,8*
	3. "	*197,8*	*205,7*	*7,1*	*5,5*
	4. "	*222,5*	*236,6*	*12,5*	*15,0*
	Ársm.t.	192,4	202,9	42,8	42,2
1975	1. ársfj.	*252,3*	*267,0*	*13,4*	*12,8*
	2. "	*280,9*	*296,0*	*11,3*	*10,9*

Ath: Vísitölurnar eru hér reiknaðar út sem ársmeðaltal og ársfjórðungsmeðaltal, miðað við stöðu þeirra í miðjum mánuði.

KAUPMÁTTUR

VERKAMENN

TAFLA 3.5		Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn.		Kaupm. miðað við vísit.v. og þjón.	
		tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.
		1.	2.	3.	4.
1963		74,8	78,5	79,7	83,7
1964		79,7	82,6	84,8	87,9
1965		88,4	91,9	93,8	97,5
1966		96,0	98,8	100,0	102,9
1967		98,5	100,0	102,6	104,2
1968		90,3	91,7	93,9	95,3
1969		86,3	85,4	88,0	87,1
1970		93,1	92,7	93,9	93,6
1971		100,0	100,0	100,0	100,0
1972	1. ársfj.	*113,2*	*113,1*	*109,2*	*109,1*
	2. "	*113,3*	*118,2*	*109,7*	*114,4*
	3. "	*120,0*	*120,4*	*116,1*	*116,5*
	4. "	*122,9*	*124,2*	*118,0*	*119,3*
	Ársmeðaltal	117,4	119,1	113,3	114,9
1973	1. ársfj.	*117,3*	*117,5*	*111,5*	*111,7*
	2. "	*119,7*	*125,5*	*112,3*	*117,7*
	3. "	*120,8*	*125,0*	*113,8*	*117,7*
	4. "	*120,5*	*125,4*	*114,5*	*119,1*
	Ársmeðaltal	119,6	123,5	113,1	116,8
1974	1. ársfj.	*130,4*	*132,2*	*123,0*	*124,8*
	2. "	*134,4*	*141,7*	*127,4*	*134,3*
	3. "	*127,3*	*130,3*	*122,4*	*125,3*
	4. "	*126,0*	*129,2*	*118,5*	*121,5*
	Ársmeðaltal	129,3	133,1	122,6	126,2
1975	1. ársfj.	*114,3*	*113,6*	*108,0*	*107,3*
	2. "	*113,8*	*114,7*	*108,0*	*108,9*

Varðandi útreikning á kaupmætti skal undirstrikað:

Samkomulag samningsaðila vinnumarkaðarins frá 26. mars 1975 um 4900 kr. kauphækkun á mánuði, sem greiðast átti í fyrsta skipti fyrir marsmánuð er ekki inni í fyrsta ársfjórðungi þar sem fyrirtækin greiddu þessa kauphækkun yfirleitt ekki fyrr en í apríl. Kaupmáttur er vanmetin vegna þessa um ca. 3,5 stig fyrir verkamenn. Sjá skýr. bls. 10.

KAUPMÁTTUR
VERKAKONUR

TAFLA 3.6		Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn.		Kaupm. miðað við vísit.vöru og þjón.	
		tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.	tímak. í dagv.	meðaltk. án hd.
		1.	2.	3.	4.
1966		90,4	91,6	94,2	95,4
1967		97,0	96,8	101,1	100,9
1968		88,6	88,3	92,1	91,8
1969		84,5	84,5	86,1	86,1
1970		92,7	91,9	93,6	92,8
1971		100,0	100,0	100,0	100,0
1972	1. ársfj.	*117,0*	*116,7*	*112,9*	*112,6*
	2. "	*117,8*	*118,8*	*114,0*	*115,0*
	3. "	*120,9*	*120,6*	*117,0*	*116,7*
	4. "	*120,5*	*122,3*	*115,7*	*117,5*
	Ársmeðaltal	119,1	119,6	114,9	115,5
1973	1. ársfj.	*115,0*	*115,7*	*109,3*	*110,0*
	2. "	*117,3*	*118,5*	*110,0*	*111,1*
	3. "	*120,4*	*121,0*	*113,4*	*114,0*
	4. "	*119,1*	*121,9*	*113,2*	*115,8*
	Ársmeðaltal	118,1	119,4	111,6	112,9
1974	1. ársfj.	*131,7*	*136,5*	*124,3*	*128,8*
	2. "	*128,3*	*129,1*	*121,6*	*122,3*
	3. "	*120,9*	*121,6*	*116,3*	*117,0*
	4. "	*117,8*	*121,1*	*110,8*	*113,9*
	Ársmeðaltal	124,1	126,4	117,7	119,9
1975	1. ársfj.	*106,7*	*106,2*	*100,9*	*100,3*
	2. "	*109,7*	*109,7*	*104,1*	*104,1*

Varðandi útreikning á kaupmætti er bent á skýringar á bls. Kaupmáttur verkakvenna á 1. ársfj. 1975 er því vanmetinn um ca. 4,1 stig.

KAUPMÁTTUR
IÐNAÐARMANNA

TAFLA 3.7		Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn. tímak. í dagv.	Kaupm. miðað við vísit.framf.kostn. meðaltk. án hd.	Kaupm. miðað við vísit.vöru og þjón. tímak. í dagv.	Kaupm. miðað við vísit.vöru og þjón. meðaltk. án hd.
		1.	2.	3.	4.
1963		73,6	74,6	78,4	79,5
1964		76,0	78,7	80,8	83,7
1965		84,9	90,5	90,1	96,1
1966		95,3	99,8	99,3	104,0
1967		96,5	100,5	100,5	104,8
1968		88,1	91,1	91,6	94,7
1969		81,6	83,2	83,2	84,8
1970		90,0	90,2	90,8	90,7
1971		100,0	100,0	100,0	100,0
1972	1. ársfj.	*113,8*	*114,3*	*109,8*	*110,3*
	2. "	*113,1*	*115,9*	*109,4*	*112,2*
	3. "	*116,2*	*118,3*	*112,5*	*114,4*
	4. "	*118,5*	*121,2*	*113,8*	*116,4*
	Ársmeðaltal	115,4	117,5	111,4	113,4
1973	1. ársfj.	*113,2*	*115,0*	*107,6*	*109,4*
	2. "	*115,8*	*119,9*	*108,6*	*112,4*
	3. "	*119,6*	*123,7*	*112,7*	*116,6*
	4. "	*122,0*	*126,2*	*115,9*	*119,9*
	Ársmeðaltal	117,8	121,5	111,4	114,9
1974	1. ársfj.	*127,5*	*129,7*	*120,3*	*122,4*
	2. "	*142,3*	*151,4*	*134,9*	*143,5*
	3. "	*134,0*	*138,8*	*128,8*	*133,4*
	4. "	*125,9*	*130,1*	*118,4*	*122,3*
	Ársmeðaltal	132,2	137,3	125,4	130,2
1975	1. ársfj.	*113,0*	*113,4*	*106,8*	*107,1*
	2. "	*111,8*	*115,2*	*106,1*	*109,3*

Varðandi útreikning á kaupmætti er bent á skýringar á bls.
Kaupmáttur á 1. ársfj. 1975 er því vanmetinn um ca. 2,6 stig.

Línurit 3.1 Greitt tímakaup í dagvinnu.

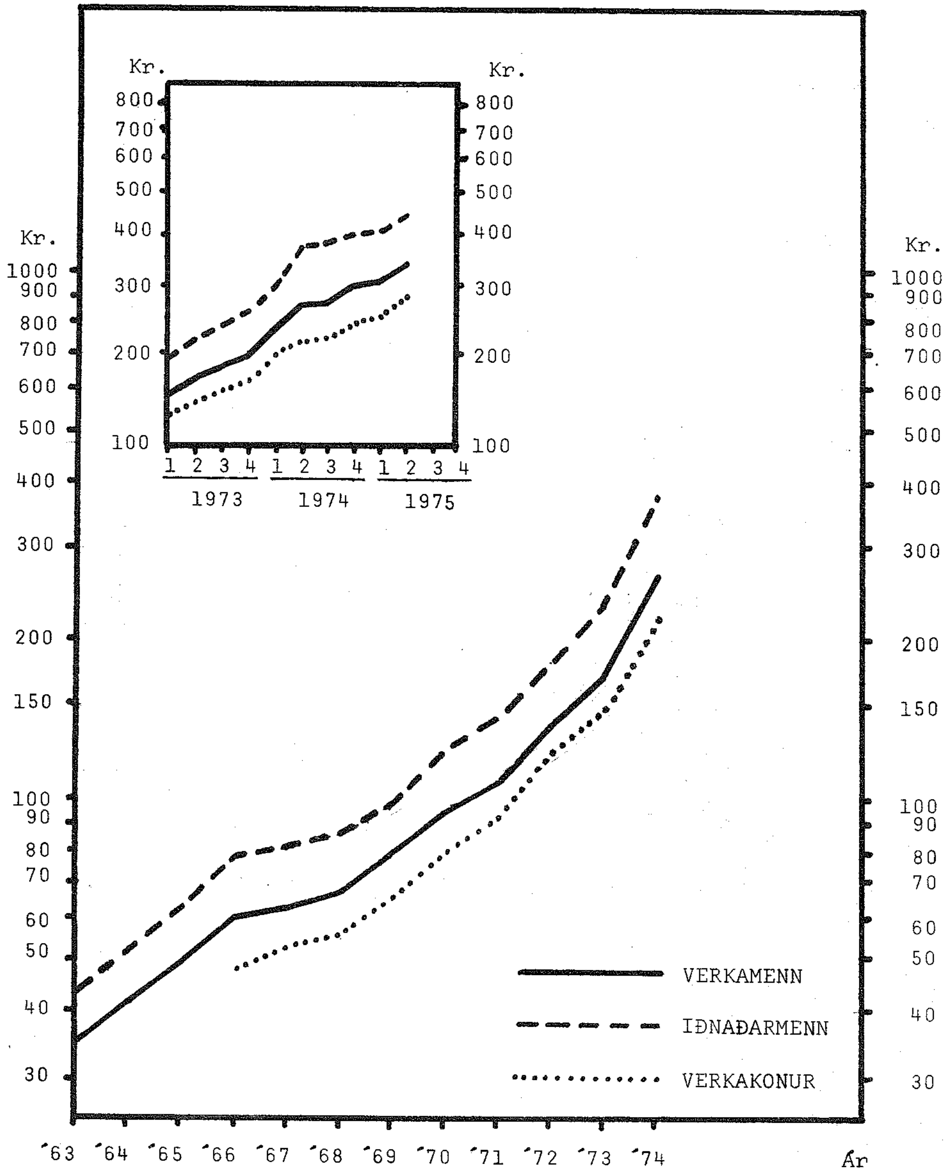

(skali lin x log)

Línurit 3.2 Meðaltímakaup án helgidagaálags.

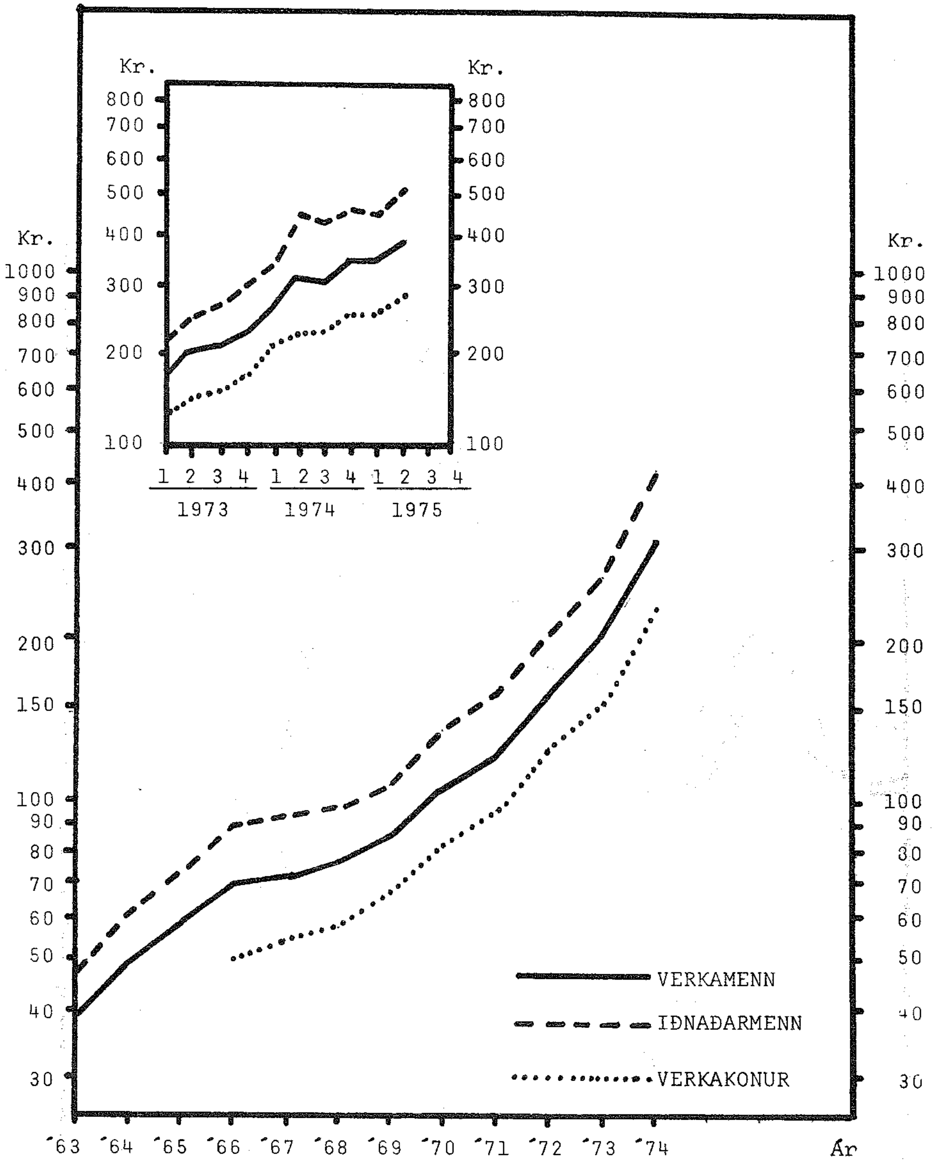

(Skali lin x log)

Kaupmáttur greidds tímakaups

Miðað við vísitölu framfærslukostnaðar.

1971 = 100

Línurit 3.3

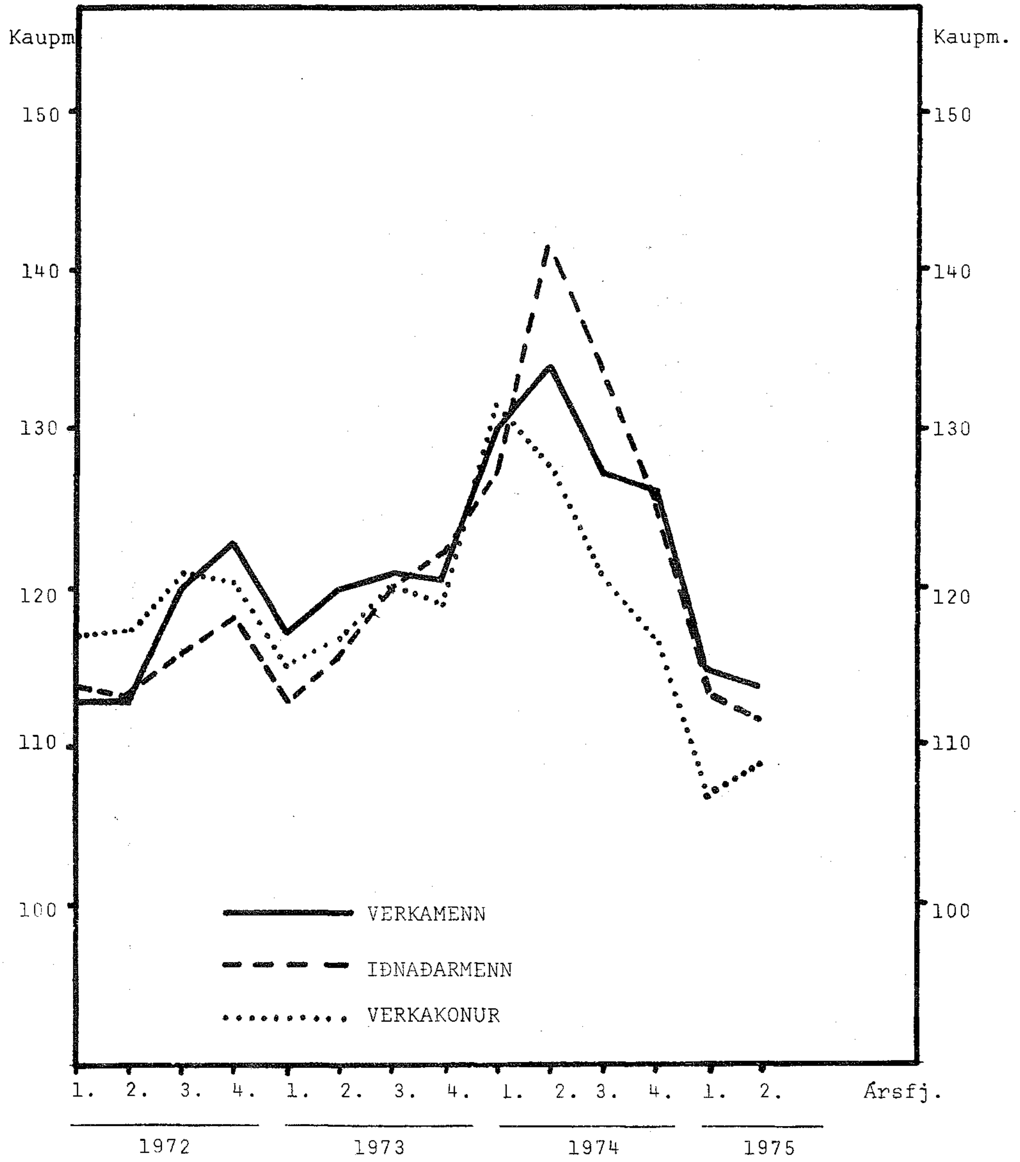

Kaupmáttur greidds tímakaups

Miðað við vísitölu vöru og þjónustu.

1971 = 100

Línurit 3.4

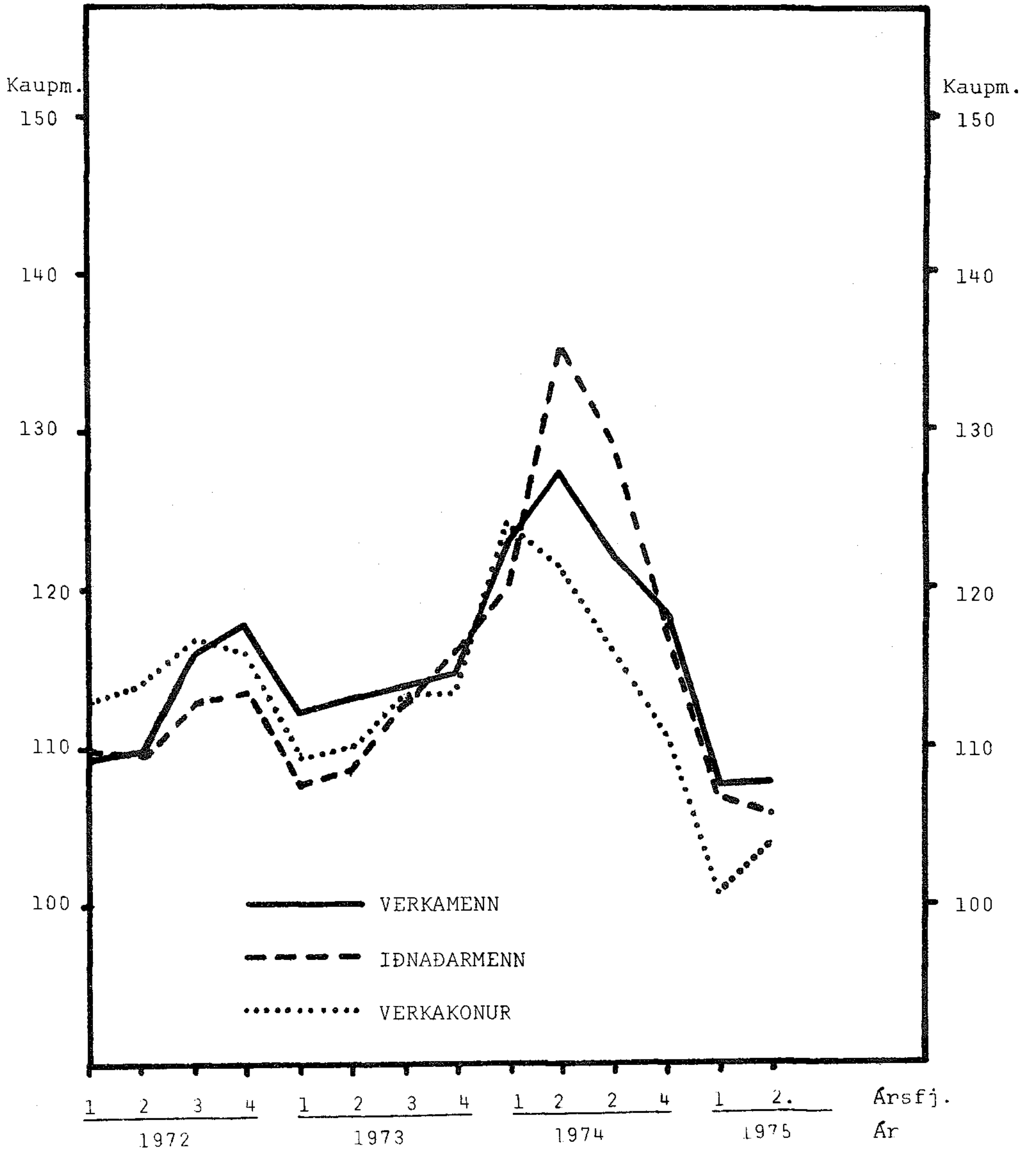

Skráð atvinnuleysi.

Tafla 4.1 sýnir fjölda atvinnulausra samkvæmt atvinnuleysisskráningu félagsmálaráðuneytisins eftir mánuðum fyrir árin 1973 til 1975 og ársmeðaltöl áranna 1972, 1973 og 1974.

Í lok ágúst voru 274 á atvinnuleysisskrá. Á sama tíma 1974 voru 142 á skrá og 119 1973. Eftirfarandi yfirlit sýnir skráð atvinnuleysi 31. ágúst s.l. í Reykjavík, á Siglufirði, Akureyri, Akranesi og í Stykkishólmi.

	Karlar	Konur	Samtals
Akranes	0	16	16
Akureyri	13	16	29
Reykjavík	82	43	125
Siglufjörður	4	31	35
Stykkishólmur	1	14	15
Alls	100	120	220

Á þessum fjórum stöðum var 80,3% heildaratvinnuleysisins. Af 82 körlum, sem voru atvinnulausir í Reykjavík voru 52 bifreiðastjórar, sem flestir munu vera sjálfseignarbifreiðastjórar í atvinnuleit hjá Reykjavíkurborg. Hjá Ráðningastofu Reykjavíkurborgar voru lausar 30 stöður fyrir karlmenn í lok ágústmánaðar 1975.

Á þeim stöðum, sem atvinnuleysi var mest utan Reykjavíkur mun í flestum tilfellum hafa verið um að ræða tímabundið atvinnuleysi vegna stöðvunar fyrirtækja af hráefnaskorti.

Skráðir atvinnuleysisdagar á öllu landinu 1975:

Febrúar	11837
Mars	8365
Apríl	7871
Maí	12788
Júní	14242
Júlí	7973
Ágúst	4841

Í febrúar 1975 hóf félagsmálaráðuneytið að skrá atvinnuleysisdaga í hverjum einstökum mánuði, en áður hafði atvinnuleysi einungis verið skráð í lok mánaðar. Eins og sjá má er atvinnuleysi mest í maí og júní og er ástæðan stöðvun stóru togaranna. Atvinnuleysið er minnst í ágúst en mun aukast í september og október, ef marka má reynslu fyrri ára.

Tafla 4.1

Fjöldi atvinnulausra á skrá
í lok mánaðar 1972 - 1975.

	Reykjav.-svæði 1)	Reykja-nes 1)	Vestur-land	Vest-firðir 2)	Norðurl-vestra 2)	Norðurl-eystra	Austur-land	Suður-land	Vestm.-eyjar	Alls	Atvinnul. % af heildar-mannafla
1972											
Ársmeðaltal	63	1	14	3	165	117	51	19	11	444	0,5
1973											
Janúar	115	0	29	3	145	193	115	58	0	658	0,8
Febrúar	52	0	23	2	175	244	49	16	0	561	0,7
Mars	45	0	1	1	176	130	45	0	0	398	0,5
Apríl	29	0	1	2	186	39	33	0	0	290	0,3
Maí	151	0	1	2	167	31	14	0	0	366	0,4
Júní	30	0	2	1	187	4	1	0	0	225	0,2
Júlí	17	0	3	0	102	2	0	0	0	124	0,1
Ágúst	13	0	0	0	104	2	0	0	0	119	0,1
September	13	0	33	0	97	0	0	1	0	144	0,2
Október	51	0	50	0	51	0	0	22	0	174	0,2
Nóvember	120	60	44	1	74	69	28	89	0	485	0,6
Desember	149	78	32	0	176	127	153	75	0	790	0,9
Ársmeðaltal	65	12	18	1	137	70	36	22	0	361	0,4
1974											
Janúar	283	35	70	29	243	100	81	101	0	942	1,1
Febrúar	67	1	51	29	207	93	58	65	0	571	0,7
Mars	116	8	70	2	104	33	94	26	0	453	0,5
Apríl	113	1	77	7	106	7	30	0	0	341	0,4
Maí	159	0	78	19	78	2	47	0	0	383	0,4
Júní	53	0	14	21	28	3	32	0	0	151	0,2
Júlí	36	0	26	18	33	6	0	0	0	119	0,1
Ágúst	38	0	10	6	64	24	0	0	0	142	0,2
September	53	0	10	11	46	24	2	28	0	174	0,2
Október	50	20	5	1	58	3	19	58	0	214	0,2
Nóvember	57	25	12	1	78	31	52	63	0	319	0,4
Desember	78	42	10	0	98	165	155	63	0	611	0,7
Ársmeðaltal	92	11	36	12	95	41	47	34	0	368	0,4
1975											
Janúar	152	72	84	2	136	246	192	52	0	936	1,0
Febrúar	162	44	9	3	99	139	125	47	0	628	0,7
Mars	180	26	12	2	121	102	78	1	0	522	0,6
Apríl	342	25	14	2	109	81	21	0	0	594	0,7
Maí	739	26	159	0	86	243	16	12	0	1281	1,4
Júní	531	12	76	29	43	186	3	12	0	892	0,9
Júlí	195	5	49	1	51	35	1	13	0	350	0,4
Ágúst	141	1	31	1	55	33	0	12	0	274	0,3

Skýringar:

1) Til Reykjavíkursvæðisins teljast auk Reykjavíkur, Seltjarnarnes, Kópavogur, Garðahreppur, Hafnarfjörður og Mosfellshreppur, en aðrir staðir á Reykjanesi eru taldir til Reykjaness.

2) Drangsnes og Hólmavík eru hér talin til Norðurlands vestra.

Heimild: Félagsmálaráðuneytið.

Álögur á kauptaxta Iðju, hafnarverkamanna og prentara.

Hér er leitast við að reikna út álögur sem leggjast á kauptaxta Iðju, hafnarverkamanna og prentara, annað hvort vegna frjálsra samninga við stéttarfélögin eða beinna lagafyrirmæla. Þar sem takmarkaðar upplýsingar liggja fyrir um hversu almennar hinar ýmsu álögur eru, verður oft að áætla tölur hér um í samráði við viðkomandi stéttarfélög.

Sömu kauptaxtar eru hér lagðir til grundvallar og voru notaðir í fréttabréfi nr. 26. þ. e. 2. flokkur Iðju, félags verksmiðjufólks, eftir 9 mánaða starfsreynslu. Hafnarverkamenn eru í 5. taxta Dagsbrúnar eftir 2. ára starfsreynslu. Prentarar, hér er miðað við taxta við almenna prentun, handsetningu prentverks o. fl. Kauptaxtar sem hér birtast eru samkvæmt kjarasamningum og lögum sem í gildi voru 1. júlí 1975.

Í þessu yfirliti er reynt að draga fram þær álögur sem leggjast á laun, og atvinnurekendur komast ekki hjá að greiða án tillits til þess hver hlýtur greiðsluna, launþeginn, stéttarfélög, ríkið eða einhverjir aðrir.

Vinnutími.

Greiðslutími, kaffitímar og helgidagar eru reiknaðir út á eftirfarandi hátt:

1 ár = 365.237 dagar = 52.1767 vikur.

1 greiðsluvika = 40 klukkustundir.

1 greiðsluár er því 40 · 52.1767 = 2087.068 klst.

Greiddir helgidagar sem hvorki falla á laugardaga eða sunnudaga eru eftirfarandi:

Nýjársdagur 1. jan. (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/7
Skírdagur (sumardagurinn fyrsti 11 hv. ár)	= 10/11
Föstudagurinn langi (föstud.)	= 1
Annar í páskum (mánud.)	= 1
Sumardagurinn fyrsti (fimmtud.)	= 1
1. maí (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	= 5/7
Uppstigningardagur (fimmtud.)	= 1
Annar í hvítasunnu (mánud.)	= 1

17. júní (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	=	5/7
Aðfangad. jóla (hálfur laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	=	5/14
Jólad. (laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	=	5/7
Annar jólad. (laugard. 7 hv. ár, sunnud.7 hv. ár)	=	5/7
Gamlaársd. (hálfur laugard. 7 hv. ár, sunnud. 7 hv. ár)	=	5/14
Samtals		10.1948

Iðja og hafnarverkamenn fá því 10.1948 daga frí á ári vegna greiddra helgidaga. Prentarar fá alla þessa daga og 1. mánud. í ágúst að auki, eða samt. 11.1948 daga á ári.

Iðja og hafnarverkamenn

Vinnuvikan telst 40 klst. fimm daga vikunnar. Þar af eru 2 klst. og 55 mín. greiddir kaffitímar (152 klst. og 11 mín. á ári) og 1 klst. og 34 mín. gr. helgidagar (81 klst. og 34 mín. á ári). Virkar vinnustundir á viku m. orlofi verða þá 35 klst. og 31. mín. (1853 klst. og 20 mín. á ári).

Prentarar

Vinnuvikan telst 40 klst. fimm daga vikunnar. Þar af 2 klst. og 55 mín. greidd kaffihlé og 1 klst. og 43 mín. greiddir helgidagar. Virkar vinnustundir verða því 35 klst. og 22 mín.

1. Kauptaxtar

Iðja

II flokkur Iðju, félags verksmiðjufólks í Rvk. Hafnarf. og Akureyri var 1. júlí 1975 295,20 kr. á greidda vinnustund með 9 mán. starfsreynslu.

Hafnarverkamenn

Hafnarvinna er í 5. taxta í kaupgjaldsskrá verkamannafélagsins Dagsbrúnar og var 1. júlí 1975 293,00 kr. á hverja greidda vinnustund eftir 1. árs starfsreynslu.

Prentarar

Almenn prentun, vinna við handsetjara o.fl. eftir 1 ár var kr. 390,13 á greiðslustund 1. júlí 1975.

2. Greiddir kaffitímar

Iðja	$(295,20 \cdot 2^{55} : 35^{31}) = 24,24$ kr.
Hafnar-verkamenn	$(293,00 \cdot 2^{55} : 35^{31}) = 24,06$ kr.
Prentarar	$(390,13 \cdot 2^{55} : 35^{22}) = 32,17$ kr.

3. Greiddir helgidagar

Iðja	$(295,20 \cdot 1^{34} : 35^{31}) = 13,02$ kr.
Hafnar-verkamenn	$(293,00 \cdot 1^{34} : 35^{31}) = 12,92$ kr.
Prentarar	Eins og áður er sagt hafa prentarar frí fyrsta mánudag í ágúst, auk þess hafa prentmyndasmiðir og offsetprentarar frí allan aðfangadag jóla, og allan gamlaársdag. Hér er gert ráð fyrir að prentmyndasmiðir og offsetprentarar séu um fjórðungur af öllum prenturum. Frí prentara vegna helgidaga er því: 11.1948 + ((5/14 + 5/14) · 1/4) = 11.3734 dagar á ári eða 1 klst. og 45 mín. á viku. $(390,13 \cdot 1^{45} : 35^{22}) = 19,30$ kr.

4. Orlof

Orlof hafnarverkamanna og Iðju nemur 24 virkum dögum (laugardagar taldir virkir). Hafnarverkamenn fá ekki fleiri daga með vaxandi starfsaldri en Iðjufólk fær 26 daga eftir 10 ára starf hjá sama iðnfyrirtæki og þrjá daga að auki eftir 15 ára starf. Prentarar fá 25 daga orlof á ári (samningar 9. maí 1974) og 28 daga eftir 12 ára starfsreynslu í iðninni. Til einföldunar er hér ekki reiknað með neinum starfsaldri.

Iðja	(295,20 + 24,24 + 13,02) · 0,08333 = 27,70 kr.
Hafnar-verkamenn	(293,00 + 24,06 + 12,92) · 0,08333 = 27,50 kr.
Prentarar	(390,13 + 32,17 + 19,30) · 0,08711 = 38,47 kr.

Kaup á virka vinnustund verður því eftirfarandi:

Iðja	295,20 + 24,24 + 13,02 + 27,70 = 360,16 kr.
Hafnar-verkamenn	293,00 + 24,06 + 12,92 + 27,50 = 357,48 kr.
Prentarar	390,13 + 32,17 + 19,30 + 38,47 = 480,07 kr.

5. Sjúkrasjóður

Hjá Iðju og prenturum greiða vinnuveitendur 1% af útborguðu kaupi fyrir dagvinnu í sjúkrasjóð, en samkomulag hefur orðið hjá hafnarverkamönnum, að hjá þeim skuli greitt sama gjald í sjúkrasjóð og greitt er í Atvinnuleysistryggingarsjóð. Ef um tímavinnu er að ræða teljast 48 stundir í viku, en brot úr viku heil vika.

Iðja	(0,01 · 360,16) = 3,60 kr.
Hafnar-verkamenn	Áætlað kr. 3,20.
Prentarar	(0,01 · 480,07) = 4,80 kr.

6. Slysabætur

Slasist iðnverkamaður, hafnarverkamaður eða prentari vegna vinnu eða verði óvinnufær vegna sjúkdóms sem rekja má til starfs hans, skal hann halda óskertu kaupi í allt að tvo mánuði. Prentarar eru hér taldir hafa rétt á slysabótum, þótt ekki sé um það getið í samningum svo ótvírætt sé.

Iðja	Áætlað 0,5% af gr. launum (0,005 · 360,16) = 1,80 kr.
Hafnar-verkamenn	Áætlað 0,7% af gr. launum (0,007 · 357,48) = 2,50 kr.
Prentarar	Áætlað 0,5% af gr. launum (0,005 · 480,07) = 2,40 kr.

7. Veikindakaup

Í veikindatilfellum skal iðnverkafólk og hafnarverkamenn, sem unnið hefur hjá sama iðnrekenda í eitt ár eða lengur eiga, auk ákvæða laga nr. 16 9. apríl 1958, rétt á allt að 14 daga kaupi eða alls 28 daga. Áætlað 2,5% af greiddum launum.
Samið hefur verið um nýtt fyrirkomulag á veikindagreiðslum til prentara og bókbindara, sem tók gildi frá áramótum 1974 - 1975. Nú skal greiða prenturum 33 daga virka í veikindatilfellum, ef yfirvinna hefur verið unnin næstu 10 vikur fyrir veikindi, skal vinnu-

veitandi greiða allt að 10 klst. í yfirvinnu á viku, þó ekki fyrstu tvo daga veikindanna. Áætlað 3% af greiddum launum.

<u>Iðja</u> (0,025 · 360,16) = 9,00 kr.

<u>Hafnar-</u>
<u>verkamenn</u> (0,025 · 357,48) = 8,94 kr.

<u>Prentarar</u> (0,03 · 480,07) = 14,40 kr.

8. <u>Lífeyrissjóður</u>

Atvinnurekendur greiða nú 6% af útborguðu dagvinnukaupi í lífeyrissjóð.

<u>Iðja</u> (0,06 · 360,16) = 21,61 kr.

<u>Hafnar-</u>
<u>verkamenn</u> (0,06 · 357,48) = 21,45 kr.

<u>Prentarar</u> (0,06 · 480,07) = 28,80 kr.

9. <u>Orlofsheimilasjóður</u>

Atvinnurekendur greiða 0,25% af útborguðu kaupi í orlofsheimilasjóð, auk þess greiða iðnrekendur 0,25% í eigin orlofssjóð.

<u>Iðja</u> (0,005 · 360,16) = 1,80 kr.

<u>Hafnar-</u>
<u>verkamenn</u> (0,0025 · 357,48) = 0,89 kr.

<u>Prentarar</u> (0,0025 · 480,07) = 1,20 kr.

10. <u>Slysatrygging I</u>

Samkvæmt kjarasamningum í des. 1971 er atvinnurekendum gert skylt að tryggja starfsfólk fyrir dauða eða varanlegri örorku af völdum slyss í starfi eða á eðlilegri leið milli heimilis og vinnustaðar. Trygging þessi, sem um er samið í frjálsum samningum, nær ekki til dagpeninga nema hjá Iðju. Sömu iðgjöld eru greidd í ár og voru í fyrra.

<u>Iðja</u> Flest Iðjufólk er í 4. flokki sem er kr. 35 á viku.
(35 : 35[31]) = 0,99 kr.

Hafnar-
verkamenn eru í flokki 7, 8 og 9, metið á kr. 52 á viku.
$(52 : 35^{31}) = 1,46$ kr.

Prentarar eru í 3, 4 og 5 flokki, metið á kr. 32 á viku
$(32 : 35^{22}) = 0,90$ kr.

11. Fæðingarstyrkur kvenna

Fæðingarstyrk fær það kvenfólk, sem unnið hefur 1 ár eða lengur hjá sama atvinnurekanda. Styrkurinn er 2 vikur í dagvinnu. Um 2% Iðjufólks hefði átt að fá styrkinn. Greiddar vinnustundir á ári eru 2087,06.

Iðja $0,02 \cdot (360,16 \cdot 80) : 2087,06 = 0,28$ kr.

Prentarar Fæðingarstyrk fær það kvenfólk, sem unnið hefur 1 ár eða lengur. Styrkurinn skal vera 3 vikur. Vegna ónógra upplýsinga er þetta atriði ekki metið.

12. Atvinnuleysistr. sjóður

Atvinnurekendur greiða ákveðið hlutfall af Dagsbrúnarkaupi í Atvinnuleysistr. sjóð. Gjald þetta er fyrir 1975 kr. 76,10 samkvæmt upplýsingum frá Tryggingastofnun ríkisins.

Iðja $(76,10 : 35^{31}) = 2,14$ kr.

Hafnar-
verkamenn $(76,10 : 35^{31}) = 2,14$ kr.

Prentarar $(76,10 : 35^{22}) = 2,15$ kr.

13. Lífeyristryggingar

Lífeyristryggingasjóður stendur undir greiðslu til ellilauna, örorkubóta, mæðralauna, ekkjubóta o.s.frv. Atvinnurekendur greiða 14% af útgjöldum sjóðsins ár hvert. Tryggingastofnun ríkisins áætlar greiðslur til sjóðsins, samkvæmt þessari áætlun er hlutur atvinnurekenda 1975 kr. 280,00 fyrir hverja vinnuviku.

Iðja $(280 : 35^{31}) = 7,88$ kr.

Hafnar-
verkamenn $(280 : 35^{31}) = 7,88$ kr.

Prentarar (280 : 35[22]) = 7,92 kr.

14. Slysatrygging II

Slysatrygging II er samkvæmt reglugerð, sem gerð er samkvæmt 40. grein laga nr. 40/1963 um almannatryggingar. T. R. áætlar greiðslur í sjóðinn eftir aldursflokkum, en atvinnurekendur standa einir undir greiðslum í sjóðinn. Trygging þessi tekur til sömu atriða og slysatrygging I, nema að eftir slysatryggingu II eru greiddir dagpeningar. Slysatrygging II er lögboðin.

Iðja — Iðjufólk er í 3 og 4 áhættuflokki, sem er 73,00 kr. árið 1974.
(73,00 : 35[31]) = 2,06 kr.

Hafnarverkamenn — eru í 3 og 4 áhættuflokki.
(73,00 : 35[31]) = 2,06 kr.

Prentarar — eru í 2 áhættuflokki, sem er 37,00 kr. árið 1975.
(37,00 : 35[22]) = 1,05 kr.

15. Launaskattur

Launaskattur er 3 1/2% á öll laun.

Iðja (0,035 · 360,16) = 12,61 kr.

Hafnarverkamenn (0,035 · 357,48) = 12,51 kr.

Prentarar (0,035 · 480,07) = 16,80 kr.

16. Iðnaðargjald

Iðnaðargjald er 0,2% á allar kaupgreiðslur iðnfyrirtækja samkvæmt lögum nr. 64/1965 um rannsóknir í þágu atvinnuveganna.

Iðja (0,002 · 360,16) = 0,72 kr.

Prentarar (0,002 · 480,07) = 0,96 kr.

17. Félagsgjald

Iðja — Gjald til Félags ísl. iðnrekenda er 1% af dagvinnukaupi.
(0,01 · 360,16) = 3,60 kr.

Hafnarverkamenn Gjald til Vinnuveitendasamb. Ísl. er 0,8% af greiddum launum.
(0,008 · 357,48) = 2,86 kr.

Prentarar Gjald til Félags ísl. prentiðnaðarins er 0,4% af útborguðu kaupi, auk þess 20.000 kr. á hvert fyrirtæki, sem er áætlað 0,83 kr. á klst.
(0,004 · 480,07) + 0,83 = 2,75 kr.

18. Iðnlánasjóðsgjald

Iðnlánasjóðsgjald er nú 0,5% á öll gjöld iðnfyrirtækja nema söluskatt, aðstöðugjald og eignaskatt samkvæmt lögum nr. 45 3. apríl 1963 um Iðnlánasjóð.

Iðja (0,005 · 428,25) = 2,14 kr.

Prentarar (0,005 · 562,28) = 2,81 kr.

19. Aðstöðugjald

Aðstöðugjald leggst á sama gjaldstofn og Iðnlánasjóðsgjald.

Iðja 1% á öll gjöld iðnfyrirtækja.
(0,01 · 428,25) = 4,28 kr.

Hafnarverkamenn 1,3% á öll gjöld við hafnarvinnu og vöruafgreiðslu nema 0,65% á vinnu um borð í skipi. Metið að meðaltali á 1,1%.
(0,011 · 423,37) = 4,66 kr.

Prentarar (0,01 · 562,28) = 5,62 kr.

Tafla 5.1 Kauptaxtar og álögur.

Kaupgreiðslur	Iðja kr.	Hafnarverkam. kr.	Prentarar kr.
1. Taxtakaup	295,20	293,00	390,13
2. Gr. kaffitímar	24,24	24,06	32,17
3. Gr. helgidagar	13,02	12,92	19,30
4. Orlof	27,70	27,50	38,47
Kaup á virka vinnustund samkvæmt samningi	360,16	357,48	480,07
Aðrar greiðslur.			
5. Sjúkrasjóður	3,60	3,20	4,80
6. Slysabætur	1,80	2,50	2,40
7. Veikindakaup	9,00	8,94	14,40
8. Lífeyrissjóður	21,61	21,45	28,80
9. Orlofsheimilasjóður	1,80	0,89	1,20
10. Slysatrygging I	0,99	1,46	0,90
11. Fæðingarstyrkur kvenna	0,28		
12. Atvinnuleysistr. sjóður	2,14	2,14	2,15
13. Lífeyristryggingar	7,88	7,88	7,92
14. Slysatrygging II	2,06	2,06	1,05
15. Launaskattur	12,61	12,51	16,80
16. Iðnaðargjald	0,72		0,96
17. Félagsgjald	3,60	2,86	0,83
18. Iðnlánasjóðsgjald	2,14		2,81
19. Aðstöðugjald	4,25	4,66	5,62
Samtals	434,64	428,03	570,71
Álögur á taxtakaup %	47,2	46,1	46,3
Álögur á virka vinnustund %	20,7	19,7	18,9

Tafla 5.2

Aðalflokkun álaga.
Tölur innan sviga
eru frá 1.júlí '74.

KRÓNUR		Iðja		Hafnarverkamenn		Prentarar	
1.	Taxtakaup	295,20	(209,90)	293,00	(207,60)	390,13	(302,03)
2-3.	Kaffit.og hd.	37,26	(26,50)	36,98	(26,21)	51,47	(39,85)
4.	Orlof	27,70	(19,70)	27,50	(19,48)	38,47	(29,78)
5-14.	Félagsmálagj.	51,16	(35,97)	50,52	(34,78)	63,62	(55,03)
15-19.	Skattar	23,32	(16,59)	20,03	(14,19)	27,02	(22,35)
	Samtals	434,64	(308,66)	428,03	(302,26)	570,71	(449,04)

ÁLÖGUR Á TAXTAKAUP							
2-3.	Kaffit. og hd.	12,6	(12,6)	12,6	(12,6)	13,2	(13,2)
4.	Orlof	9,4	(9,4)	9,4	(9,4)	9,9	(9,9)
5-14.	Félagsmálagj.	17,3	(17,1)	17,2	(16,8)	16,3	(18,2)
15-19.	Skattar	7,9	(7,9)	6,8	(6,8)	6,9	(7,4)
	Samtals	47,2	(47,1)	46,1	(45,6)	46,3	(48,7)

HLUTFALLSTÖLUR							
1.	Taxtakaup	67,9	(68,0)	68,5	(68,7)	68,4	(67,3)
2-3.	Kaffit. og hd.	8,6	(8,6)	8,6	(8,7)	9,0	(8,9)
4.	Orlof	6,4	(6,4)	6,4	(6,4)	6,7	(6,6)
5-14.	Félagsmálagj.	11,8	(11,6)	11,8	(11,5)	11,1	(12,2)
15-19.	Skattar	5,4	(5,4)	4,7	(4,7)	4,7	(5,0)
	Samtals	100,0	(100,0)	100,0	(100,0)	100,0	(100,0)